

# ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES  
DOCUMENTS "COM"

COM (62)185

Vol. 1962/0047

### ***Disclaimer***

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

42

# EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

## COMMISSIE

III/COM(62) 185 def.

Brussel, 25 juli 1962

V e r t r o u w e l i j k

Orig.: F

### RICHTLIJN

betreffende de wijze waarop de vrijheid van vestiging en  
het vrij verrichten van diensten voor beroepswerkzaamheden  
welke onder de groothandel ressorteren, kunnen worden ver-  
wezenlijkt

----

(Voorstel van de Commissie aan de Raad)

III/COM(62) 185 def.

I. VOORSTEL

VOOR EEN RICHTLIJN BETREFFENDE DE VERWEZENLIJ KING VAN DE  
VRIJHEID VAN VESTIGING EN HET VRIJ VERRICHTEN VAN DIENSTEN  
VOOR BEROEPSWERKZAAMHEDEN WELKE ONDER DE GROOTHANDEL RESSORTEREN

-----

(Voorstel van de Commissie aan de Raad)

DE RAAD VAN DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP,

gelet op de bepalingen van het Verdrag en met name op de artikel 54, leden 2 en 3, en 63, leden 2 en 3,

gelet op de bepalingen van het algemeen programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en met name op titel IV-A, gelet op de bepalingen van het algemeen programma voor de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten en met name op titel V-C,

gezien het voorstel van de Commissie,

gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

gezien het advies van het Europees Parlement,

overwegende dat de algemene programma's voorschrijven dat elke op de nationaliteit gebaseerde discriminerende behandeling bij de vestiging en het verrichten van diensten in de groothandel vóór het einde van het tweede jaar van de tweede etappe dient te zijn opgeheven,

overwegende dat de groothandel een van de sectoren vormt, waarin de vrijheid van vestiging een bijzonder nuttige bijdrage zal leveren tot de ontwikkeling van het handelsverkeer en dat de liberalisatie daarvan derhalve zo spoedig mogelijk tot stand moet worden gebracht, overeenkomstig de resolutie van de Raad van 18 december 1961 betreffende de versnelde uitvoering van het algemeen programma op het gebied van de vestiging,

overwegende dat ter waarborging van een juiste toepassing van deze richtlijn haar werkingssfeer dient te worden bepaald door een nauwkeurige omschrijving van wat moet worden verstaan onder "werkzaamheden welke onder de groothandel ressorteren",

.../...

overwegende dat de groothandel in medische en farmaceutische produkten of in steenkool niet onder deze richtlijn valt, omdat deze werkzaamheden volgens de algemene programma's op een later tijdstip moeten worden geliberaliseerd;

overwegende dat wanneer het vrij verrichten van diensten in de groothandel gepaard gaat met een verplaatsing naar het land van degene voor wie de diensten worden verricht, de opheffing wordt verondersteld van alle beperkingen ten gunste, zowel van hen die de diensten verrichten als van de werknemers die in hun dienst zijn, welke hen vergezellen of voor hun rekening arbeid verrichten, en dat deze werknemers, in ieder geval wanneer zij slechts tijdelijk verblijven in het land van degene voor wie de diensten worden verricht, hun economische en juridische bindingen met het land van hun werkgever blijven behouden en derhalve thans reeds kunnen worden ontheven van de verplichting een werkvergunning te verkrijgen, voor zover deze voor werknemers in loondienst althans nog bestaat;

overwegende voorts dat speciale richtlijnen zullen worden vastgesteld, die in het algemeen toepasselijk zijn op alle niet in loondienst verrichte werkzaamheden, met betrekking tot de voorwaarden voor de toelating en het verblijf van de begunstigden, alsmede, voor zover nodig, richtlijnen voor de coördinatie van de waarborgen die de lid-staten eisen van vennootschappen ter bescherming van de belangen van vennoten en van derden;

overwegende bovendien dat in sommige lid-staten de groothandel in verscheidene produkten geregeld is door bepalingen omtrent de toegang tot het beroep en in andere lid-staten dergelijke regelingen worden voorbereid, en dat derhalve bepaalde overgangsmaatregelen ter vergemakkelijking van de toegang tot het beroep en de uitoefening daarvan door onderdanen van de andere lid-staten in een afzonderlijke richtlijn moeten worden opgenomen;

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD :

.../...

#### Artikel 1

De lid-staten heffen ten behoeve van de in titel I van de algemene programma's voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten genoemde natuurlijke en rechtspersonen, hierna begunstigden genoemd, de onder titel III van die programma's opgesomde beperkingen ten aanzien van de toegang tot en de uitoefening van de in artikel 2 genoemde werkzaamheden op.

#### Artikel 2

1. De bepalingen van deze richtlijn zijn van toepassing op niet in loondienst verrichte werkzaamheden, welke onder de groothandel ressorteren, zoals deze zijn opgesomd in bijlage I van het algemene programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging onder groep ex 611.

2. Groothandelaar in de zin van deze richtlijn is iedere natuurlijke of rechtspersoon die er zijn beroep van maakt, geregeld goederen op eigen naam en voor eigen rekening te kopen en weder te verkopen, hetzij aan andere handelaren, grossiers of kleinhandelaren, hetzij aan verwerkers, industriële verbruikers en andere grootverbruikers. De goederen kunnen weder worden verkocht in dezelfde staat of na verwerking, behandeling of verpakking als in de groothandel gebruikelijk. In de zin van deze richtlijn kan de groothandel worden gedreven in de vorm van binnenlandse handel, uitvoer, invoer of doorvoerhandel.

#### Artikel 3

Deze richtlijn is niet van toepassing op de groothandel in medische en farmaceutische produkten of in steenkool.

#### Artikel 4

1. De lid-staten heffen de beperkingen op :

.../...

- a) waardoor de begunstigden worden verhinderd zich in het ontvangende land te vestigen of daar diensten te verrichten op dezelfde voorwaarden en met gelijke rechten als de onderdanen van dat land;
- b) waardoor in verband met een administratieve handelwijze de begunstigden worden onderworpen aan een discriminerende behandeling ten opzichte van de eigen onderdanen.

2. Onder de op te heffen beperkingen komen met name voor die welke zijn vervat in de bepalingen die voor de begunstigden op de volgende wijze een verband of beperking inhouden ten aanzien van de vestiging of het verrichten van diensten :

- a) in Duitsland : het eisen van een handelsreizigersberoepskaart (Reisegewerbekarte) voor het bezoeken van derden in het kader van de commerciële werkzaamheden.

(Gew. O. art. 55 d, van 5/2/1960 (BGBl. I blz. 61, met rectificatie op blz. 92); Verordening van 30 november 1960 (BGBl. I, blz. 871).

Het eisen van een speciale vergunning van buitenlandse rechtspersonen die op het grondgebied van de Bondsrepubliek beroepswerkzaamheden willen verrichten. (Art. 12 Gew. O. en art. 292 Aktiengesetz).

- b) in België : de verplichting een beroepskaart te bezitten (K.B. No. 62, van 16/11/1939, M.B. 17/12/1945);
- c) in Frankrijk : de verplichting een legitimatiebewijs als buitenlands handelaar (carte d'identité d'étranger commerçant) te bezitten (wetsbesluit 12/11/1938, besluit van 2/2/1939, wet van 8/10/1940, wet van 10/4/1954, besluit No. 59-852 van 9/7/1959);
- d) in Italië : de bijzondere voorwaarde waaraan buitenlanders moeten voldoen om van de "questore" de speciale vergunning voor bepaalde produkten te verkrijgen (verzameltekst van de wetten op de openbare veiligheid, artikel 127 - K.B. 773 van 18/6/1931);

.../...

- e) In Nederland : de voorwaarden betreffende nationaliteit of woonplaats die in sommige voorschriften betreffende de toelating tot het beroep (erkenningssystemen) worden gesteld voor de toegang tot de groothandel in sommige landbouwprodukten.

#### Artikel 5

De lid-staten verlenen aan diegenen van hun onderdanen, welke zich naar een andere lid-staat begeven om daar een van de in artikel 2 omschreven werkzaamheden te gaan verrichten, geen steun waardoor de voorwaarden voor de vestiging kunnen worden vervalst.

#### Artikel 6

Indien in de ontvangende lid-staat van de eigen onderdanen voor de toegang tot het beroep een bewijs van betrouwbaarheid wordt geëist, erkent deze lid-staat als voldoende bewijs een door de onderdanen der andere lid-staten overgelegd uittreksel uit het strafregister of een dergelijk document. Wanneer van de eigen onderdanen een bewijs van solvabiliteit wordt geëist, kan met de overlegging van een dergelijk document door de door deze richtlijn begunstigde personen worden volstaan.

Deze documenten, afgegeven door de instanties van het land van herkomst, worden erkend wanneer zij niet ouder zijn dan 3 maanden.

#### Artikel 7

1. Iedere lid-staat ontheft de werknemers in loondienst die hun vaste woonplaats hebben in een andere lid-staat en tijdelijk op zijn grondgebied in het kader van de in artikel 2 bedoelde beroepswerkzaamheden diensten verrichten van de verplichting tot het bezitten van een werkvergunning, zowel wanneer zij hun door de richtlijn begunstigde werknemer vergezellen als wanneer zij voor diens rekening werken.

Hij heft voorts ook te hunnen behoefte voor de verrichting van de diensten de beperkingen op, welke voor hun werkgever krachtens de onderhavige richtlijn zijn afgeschaft.

2. Voor de toepassing van lid 1 is de werkzaamheid van personeel van tijdelijke aard, wanneer deze niet langer duurt dan 3 maanden achtereen of 120 dagen per periode van 12 maanden.

#### Artikel 8

De lid-staten treffen binnen 6 maanden na de kennisgeving van de richtlijn de maatregelen, welke nodig zijn ter voldoening aan de bepalingen daarvan en stellen de Commissie hiervan onmiddellijk op de hoogte.

#### Artikel 9

Deze richtlijn is gericht tot alle lid-staten.

#### N.B.

Ingevolge artikel 191 van het Verdrag worden de richtlijnen van kracht door kennisgeving aan de lid-staten, waarvoor zij zijn bestemd.

## II. ONTWERP-TOELICHTING

### 1. Motivering van het ontwerp

- a) Het algemene programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging is op 18 december 1961 door de Raad vastgesteld krachtens artikel 54, lid 1. In titel IV-A (tijdschema) van dit programma wordt bepaald dat de daadwerkelijke opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging voor de in bijlage I van dat programma vermelde werkzaamheden vóór het verstrijken van het tweede jaar van de tweede etappe van de overgangsperiode dient te geschieden. Onder groep ex 611 bevat deze bijlage een opsomming van de werkzaamheden die onder de groothandel ressorteren (met enkele uitzonderingen (1) ).
- b) Het algemene programma voor de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten, dat eveneens op 18 december 1961 door de Raad is vastgesteld, verwijst in titel V-C naar het voor de tenuitvoerlegging van het programma betreffende de vestiging vastgestelde tijdschema's.
- c) Op grond van artikel 54, lid 2 en van artikel 63 lid 2 heeft de Commissie de eer thans aan de Raad een voorstel voor een richtlijn betreffende de uitvoering van de bepalingen van het programma inzake deze werkzaamheden voor te leggen.

Overeenkomstig deze artikelen is de Raad gehouden, alvorens de richtlijn met gekwalificeerde meerderheid vast te stellen, het Economisch en Sociaal Comité alsmede het Europees Parlement te raadplegen.

.../...

- 
- (1) Groothandel in medische en farmaceutische produkten en in steenkool.

## 2. Prioriteit van de richtlijn betreffende de groothandel

Met de indiening van de onderhavige richtlijn bij de Raad geeft de Commissie uitvoering aan de resolutie van de Raad, dd. 18 december 1961 betreffende de versnelde uitvoering van het algemene programma (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, dd. 15 januari 1962). In de resolutie nodigt de Raad de Commissie uit om zo spoedig mogelijk voorstellen van richtlijnen in te dienen, ten einde te komen tot een snellere verwezenlijking van de vrijheid van vestiging, met name ten aanzien van de werkzaamheden, waarbij de vrijheid van vestiging een bijzonder nuttige bijdrage vormt tot de ontwikkeling van de produktie en van het handelsverkeer.

Bij bestudering van het tijdschema en aanvaarding van bovenbedoelde resolutie zijn de lid-staten het er over eens geworden dat de werkzaamheden van de groothandel bijzonder snel dienen te worden vrij gemaakt (1). De ontwikkeling van het handelsverkeer tussen de lid-staten welke reeds door de verlaging van de douanerechten en de afschaffing van de kwantitatieve beperkingen was tot stand gekomen, kan op doeltreffende wijze worden bevorderd door de opheffing bij de beroepswerkzaamheden welke onder de groothandel ressorteren van alle beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten welke op de nationaliteit berusten.

Aan de hand van een overzicht van de huidige situatie in de lid-staten, gebaseerd op cijfers voor de ondernemingen en op de omzetten, kan men zich een denkbeeld vormen van het economische belang van de groothandel.

## 3. Belang van de groothandel in de zes landen van de EEG

### I. Bondsrepubliek Duitsland

Het aanzienlijke belang van de groothandel in de Bondsrepubliek is toe te schrijven aan de sleutelpositie die deze inneemt als schakel

.../...

---

(1) Document van de Raad 851 d/61 (ES 7) blz. 9

tussen de produktie en de kleinhandel enerzijds en in het interindustriële handelsverkeer anderzijds.

In 1959 telde men 134.000 grossiers, waarvan er 54.000 levensmiddelen en landbouwprodukten verkochten. In deze cijfers zijn begrepen de aankoop-combinaties en de vrijwillige filiaalstelsels welke zich hier sterk hebben ontwikkeld en waarbij thans meer dan 1/4 van de kleinhandelaars zijn aangesloten. Men treft ze voornamelijk aan in de levensmiddelenindustrie, waar zij een rol spelen bij 70 % van de leveranties en in de ijzerwarenhandel (53 %)

In de laatste jaren is het belang van de groothandel nog voortdurend toegenomen. Van 1950-1958 zou het aantal daarin werkende personen zijn gestegen (1) van 722.000 tot 1.290.000, een toeneming van 80 %, terwijl van 1950 tot 1960 de totale omzet met 180 % vermeerderde tot een bedrag van DM 75 miljard, het dubbele van de omzet in de kleinhandel.

De gemiddelde personeelsbezetting per onderneming is bijna 10; door dit cijfer kan men zich een denkbeeld vormen van de betrekkelijk grote omvang van de bedrijven. Op grond van de opgegeven omzetten over de laatste jaren lijkt men vooral te kunnen concluderen dat de positie van de grootste ondernemingen is versterkt.

## II. Nederland

Het kenmerk van de Nederlandse groothandel is dat deze is gericht op het buitenland, waardoor vele aanzienlijke uitvoer-, invoer- en doorvoertransacties kunnen worden verricht.

In 1950 telde men in Nederland 38.000 grossiers (2), die elk gemiddeld bijna 5 personen in dienst hadden, doch er moet worden aangenomen dat dit laatste cijfer sedertdien zeer aanzienlijk is gestegen. De groot-

.../...

---

(1) Volgens een raming van de Duitse bond voor de groothandel en de buitenlandse handel.

(2) In de opgegeven cijfers voor de verschillende landen zijn de aankoop-combinaties en vrijwillige filiaalstelsels begrepen.

handelsbedrijven hebben soms een aanzienlijke omvang; 7.000 daarvan hadden in 1950 gemiddeld meer dan 16 man personeel in dienst, terwijl een vijftigtal elk werk verschaft aan meer dan 1.000 personen.

Er dient met nadruk op te worden gewezen dat in geen enkel ander land de modernere vormen van het distributieapparaat (aankoopcombinaties en vrijwillige filiaalstelsels) een zo hoge vlucht hebben genomen als in Nederland, waar zij meer dan 1/3 van de kleinhandelaren omvatten. Het is merkwaardig dat in dit land 17 vrijwillige filiaalstelsels worden aange- troffen tegenover 19 in Duitsland.

De ontwikkeling van de groothandel is sedert 1950 zeer aanzienlijk geweest. Van 1950 tot 1959 zou de totale omzet zijn opgelopen van 13 tot 35 miljard gulden. Deze toeneming is belangrijk, en men kan het laatste cijfer eveneens vergelijken met dat van de kleinhandel, dat slechts de helft daarvan bereikt.

### III. Frankrijk

In Frankrijk is de groothandel slechts van middelmatige betekenis. Het totale omzetcijfer voor 1959 is geraamd op NF 70 miljard, of 55 % van dat voor de kleinhandel, tegenover 200 % in Duitsland en Nederland.

Dit verschil houdt verband met de omstandigheid dat in Frankrijk de functie van exporteur veelvuldig wordt vervuld door de producenten zelf en dat deze laatsten op de binnenlandse markt ook optreden als gros- sier voor hun eigen produkten.

Het aandeel van de grossiers varieert aanzienlijk van branche tot branche. Van de 137.000 groothandelsbedrijven die aan het einde van 1960 bestonden werken er 81.000 in de landbouw- en levensmiddelensector en 39.000 in de sectoren der grondstoffen, automobielen, ijzerwaren en indus- triële behoeften. Bij textiel, leder en meubelen is hun invloed gering.

Het riddelmatige belang van de groothandel in Frankrijk blijkt uit de betrekkelijk kleine omvang van de bedrijven, welke in 1954 gemiddeld slechts 3,6 personen in dienst hadden.

Sedert enige jaren heeft de Franse handel zich gericht op de aankoopcombinaties en het vrijwilligefiliaalstelsel, waarvan de ontwikkeling steeds toeneemt, terwijl er in de laatste periode ook een zekere tendens tot concentratie is waargenomen.

#### IV. België

In België oefenen de grossiers hun bedrijvigheid uit zowel in de buitenlandse handel als in het binnenland, doch het aandeel van de directe leveranties van de producent aan de kleinhandelaren is betrekkelijk groot. Daarom bereikt de omzet in de groothandel, die voor 1957 was geschat op Bfr. 90 miljard, nauwelijks de helft van die in de kleinhandel.

Bij de telling van 1947 bleek dat er van de 19.000 groothandelsondernemingen 2/3 slechts bestonden uit handelaren zonder enig personeel. Dit gold eveneens voor de 23.000 bedrijven, welke waren ingedeeld onder het hoofd "gemengde groot- en kleinhandelsbedrijven". Deze cijfers en het gemiddelde van 3 personen per bedrijf vormen een aanduiding voor de geringe omvang van deze ondernemingen.

Hoewel zij in opkomst zijn, hebben de aankoopcombinaties en vrijwillige filiaalstelsels in België nog geen bijzonder belangrijke positie bereikt.

#### V. Italië

In Italië speelt de groothandel zowel in de handelsbetrekkingen met het buitenland als in de binnenlandse handel, waar veelal de korte weg (producent-kleinhandelaar) wordt gevolgd, een zeer beperkte rol.

Vele ondernemingen zijn gering van omvang en hebben het karakter van een gezinsbedrijf. Volgens de laatste telling (1951) waren er bij 50.000 ondernemingen in totaal slechts 68.000 personen in dienst.

Op grond van bepaalde aanwijzingen, zoals de toename met 45 % van het personeel in loondienst tussen 1951 en 1959, kan evenwel reeds worden aangenomen dat zich hier een gunstige ontwikkeling zal voltrekken. Sommige ondernemingen hebben namelijk hun structuur gewijzigd en personeel in dienst genomen om hun bedrijf te moderniseren. De aankoopcombinaties en het vrijwillige filiaalstelsel zijn echter nog zeer weinig ontwikkeld: einde 1961 waren hierbij slechts 12.000 kleinhandelaars aangesloten.

## VI. Luxemburg

In het Groothertogdom Luxemburg hebben de geringe afmetingen van het grondgebied de ontwikkeling van de structuren in de groothandel beïnvloed en de ontwikkeling van directe betrekkingen tussen producenten en kleinhandelaars en ook tussen producenten en consumenten in de hand gewerkt. Bovendien is door de douane-unie met België het optreden van Belgische grossiers begunstigd.

Hierdoor wordt verklaard dat de binnenlandse groothandel van weinig belang is.

Wel heeft de ligging van Luxemburg aan de grenzen van drie industrielanden geleid tot het ontstaan en de uitbreiding van invoer- en uitvoerhandel, vooral voor grondstoffen en industrieproducten.

Het is derhalve niet te verwonderen dat van de 450 groothandelsbedrijven in Luxemburg, 40 % zich bezighoudt met producten bestemd voor de industrie, terwijl het aandeel van de handel in levensmiddelen slechts 28,5 % bedraagt. Deze ondernemingen zijn van middelmatig belang.

.../...

Terwijl het aantal ondernemingen van 1954 tot 1960 onveranderd bleef is het aantal werknemers in loondienst in diezelfde periode met 22 % gestegen en bedroeg dit per onderneming gemiddeld meer dan 3 personen.

#### Tendensen van de ontwikkeling

De groothandel maakt thans een radicale ontwikkeling door, welke zowel op de vorm als op de functie betrekking heeft. De handelsondernemingen zijn vooral na 1950 begonnen haar structuur grondig te wijzigen en de traditionele distributiekanaalen hebben een groot deel van hun belang ingeboet ten gunste van andere meer doeltreffende en minder kostbare systemen volgens welke de goederen van de producenten naar de consumenten worden gebracht. Deze veranderingen zijn doorgedrongen in alle stadia van het distributieproces en vooral het stadium van de groothandel heeft belangrijke wijzigingen ondergaan.

#### 4. Niet in loondienst verrichte werkzaamheden in de groothandel

Alvorens de richtlijn kan worden toegepast, dienen allereerst twee vragen te worden beantwoord:

- wat wordt verstaan onder "begunstigden" ?
  - wat wordt verstaan onder "niet in loondienst verrichte werkzaamheden" ?
- a) In de richtlijn wordt geen gedetailleerde lijst van begunstigden gegeven. Integendeel, artikel 1 verwijst naar titel I van de algemene programma's om in de richtlijnen herhalingen te voorkomen.
- b) Voor de omschrijving van de niet in loondienst verrichte werkzaamheden verwijst artikel 2, § 1 naar het algemene programma, dat op zijn beurt in bijlage I verwijst naar groep 611 - groothandel - van de CITI (1)

.../...

---

(1) Internationale standaardclassificatie per industrie voor alle takken van economische bedrijvigheid (CITI) opgesteld door het statistische bureau van de Verenigde Naties, statistische studies, serie M, No. 4 Rev. 1, New-York 1958.

Erviendien is van het begrip grossier een definitie gegeven in artikel 2 § 2 door een beschrijving van de kenmerkende economische bedrijvigheid.

Bedoelde paragraaf verstrekt nadere gegevens ten aanzien van de cliëntèle van de groothandel. Deze omvat niet alleen andere grossiers en kleinhandelaren, maar eveneens industriële verwerkers en verbruikers en andere grootverbruikers. Zo vallen de verkopen aan landbouwers onder het begrip groothandel, wanneer het goederen betreft die niet zijn bestemd voor persoonlijk gebruik doch voor beroepsdoeleinden.

De verkopen aan cantines, ziekenhuizen en bestuursinstellingen, die de "andere grootverbruikers" in de zin van artikel 2 vormen, ressorteren evenwel ook onder de werkzaamheden van de groothandel. De richtlijn is eveneens van toepassing op autonome organen, zoals verkoopkantoren, enz., welke door producenten speciaal zijn opgericht voor de afzet van hun produkten in het stadium van de groothandel, maar zij is niet van toepassing op hun verkoopafdelingen.

- c) De behandeling van goederen kan ook behoren tot de standaardwerkzaamheden van de grossiers, maar mag daarom nog geen industriële functie vormen. Deze behandeling moet echter in de desbetreffende groothandel geregeld voorkomen, bijvoorbeeld verpakken, bottelen.

## 5. Uitgesloten niet in loondienst verrichte werkzaamheden

- a) Naast deze positieve omschrijving dient melding gemaakt te worden van de werkzaamheden in de groothandel, waarop de richtlijn niet van toepassing is. Bovenbedoeld artikel 2 sluit allereerst alle handelaren of tussenpersonen uit die geen werkzaamheden verrichten op eigen naam en voor eigen rekening, zoals de commissionair, de vertegenwoordiger of de makelaar. Voor deze beroepen dient een speciale richtlijn te worden vastgesteld.

.../...

- b) Bovendien vermeldt artikel 3 de groothandel in medische en farmaceutische produkten, alsmede in steenkool. Voor deze produkten bepaalt het algemene programma (farmaceutische produkten in bijlage II, groep ex 6119; steenkool in bijlage III ex 6112) dat de liberalisatie op een later tijdstip zal geschieden. Daartegenover valt de groothandel in medische en chirurgische instrumenten wel onder deze richtlijn.
- c) Artikel 3 bevat geen enkele bepaling betreffende de groothandel in wapenen en springstoffen. Deze groothandel wordt namelijk niet automatisch van de toepassing der richtlijn uitgesloten. Wel heeft de Raad op 15 april 1958 een lijst opgesteld van de wapenen, munitie en oorlogsmateriaal, waarop artikel 223, lid 1, alinea b) van toepassing is.

Deze lijst is niet gepubliceerd. De lid-staten zijn vrij om de maatregelen vast te stellen die zij op het gebied van de produktie van en de handel in deze artikelen willen treffen, doch dit is alleen een bevoegdheid. Het handhaven, laat staan het wederinvoeren van een discriminatie op basis van de hoofdstukken betreffende het recht van vestiging en de diensten zou op zich strijdig zijn met het Verdrag; dit is alleen toelaatbaar op grond van artikel 223. De richtlijn bevat derhalve geen enkel positief of negatief voorstel terzake van deze commerciële werkzaamheden. Daarentegen zouden maatregelen, die "produkten, niet bestemd voor specifieke militaire doeleinden" betreffen en de mededingingsverhoudingen vervalsen niet kunnen worden toegelaten.

- d) Artikel 3 houdt evenmin een uitzondering in voor de groothandel in goederen die aan een monopolie zijn onderworpen.

In geval van een werkelijk handelsmonopolie kunnen noch de eigen onderdanen, noch buitenlanders een commerciële werkzaamheid anders dan in loondienst verrichten; er is dus geen discriminatie.

.../...

## 6. Beperkingen

Deze richtlijn moet worden beschouwd als een kernmaatregel voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging en van het vrij verrichten van diensten; zij moet worden aangevuld door andere richtlijnen welke afzonderlijk zullen worden bekend gemaakt.

Dit geldt voor de beperkingen betreffende de vreemdelingenpolitie of voor de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten welke betrekking hebben op het voorwerp van en de steun aan de verrichte dienst of op de daarvoor gebruikte instrumenten (artikel V-A van het programma betreffende het vrij verrichten van diensten) als k op de overmaking van de financiële middelen en op de betaling (titel V-B).

Evenmin vallen onder deze richtlijn het goederen- en kapitaalverkeer, want hiervoor zijn in het Verdrag speciale bepalingen opgenomen. Hieruit volgt ook bijvoorbeeld dat beperkende bepalingen betreffende het verlenen van de invoervergunning, zoals deze bestaan in de Franse economische wetgeving (besluit No. 47-1337 van 15 juli 1947) of de Belgische ministeriële beschikking van 28 december 1961 niet als discriminatie worden beschouwd. Krachtens deze bepalingen kunnen invoervergunningen alleen worden verleend aan in het land gevestigde personen, en de situatie van grossiers die voorlopig in deze landen werken, zou derhalve minder gunstig zijn.

Artikel 4 noemt een reeks gevallen, welke niet limitatief zijn, waarin de wetten van de lid-staten beperkingen bevatten. In dit verband wordt in § 1 aangedrongen op toepassing van het principe van nationale behandeling van vreemdelingen, en met name op het verbod van alle discriminerende administratieve handelwijzen. De Commissie zal aan dit probleem volledige aandacht wijden om te voorkomen dat de vrijheid van vestiging indirect wordt belemmerd door naar willekeur genomen besluiten, door het onderzoek naar behoeften, enz.

.../...

Tenslotte zullen de krachtens deze richtlijn genomen maatregelen worden aangevuld door de communautaire bepalingen inzake de regels betreffende de mededinging, want door bedrijfsovereenkomsten kan de toegang tot het beroep worden bemoeilijkt zonder dat de artikelen 52 e.v. van toepassing zijn.

De vreemdelingenkaarten die in Frankrijk en België bestaan mogen evenmin door andere worden vervangen, indien men zich wil houden aan het Verdrag, het algemene programma en de richtlijn. Tenslotte zijn enkele Nederlandse wettelijke bepalingen genoemd, doch hierbij dient te worden verklaard dat de Nederlandse regering momenteel een wijziging overweegt, waarbij het discriminerende karakter daaraan wordt ontnomen en welke op 1 januari 1963 van kracht moet worden.

7. De bepalingen betreffende de toegang tot de werkzaamheden van de groothandelaar, welke in sommige landen bestaan, kunnen niet als discriminerende beperkingen worden beschouwd, aangezien zij immers ook van toepassing zijn op de eigen onderdanen. Wanneer zij aan onderdanen van een andere lid-staat de toegang tot het beroep bemoeilijken, bestaat aanleiding overgangsmaatregelen te overwegen om deze toegang te vergemakkelijken in afwachting van een coördinatie van de verschillende nationale wetgevingen. Deze maatregelen zullen in een afzonderlijke richtlijn worden voorgesteld (zie No. 11).

#### 8. Steunmaatregelen

Behalve de beperkingen bedoeld in artikel 4 wordt in artikel 5 (overeenkomstig titel VII van het algemene programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging) afschaffing van de steunmaatregelen geëist. Overeenkomstig artikel 54, lid 3, alinea h) is het zaak te beletten dat de voorwaarden van vestiging worden vervalst.

#### 9. Betrouwbaarheid

Artikel 6 moet het aan de onderdanen van de lid-staten mogelijk maken gemakkelijker het bewijs van hun betrouwbaarheid te leveren. In Frankrijk bijvoorbeeld eist de wet van 30 augustus 1947 dat een persoon die een commercieel beroep uitoefent in de laatste 2 jaar niet straf-

rechtelijk is veroordeeld, niet in staat van faillissement is verklaard, enz. De nieuwe bepaling schrijft voor dat de documenten van het land van oorsprong, welke door een bevoegde instantie zijn opgesteld in het land van ontvangst een voldoende bewijs moeten vormen. Terwijl overeenkomstig artikel 57, lid 1 de technische kennis- en conditio sine qua non voor de akten van bekwaamheid - onderling kan worden vergeleken en wederzijds erkend, ressorteren de subjectieve eisen niet onder artikel 57, lid 1.

Daar niet alle lid-staten uittreksels uit het strafregister afgeven, is deze bepaling van belang, want zij laat ook andere dergelijke documenten toe, zoals door de politie afgegeven bewijzen van goed zedelijk gedrag die ook aan particulieren worden verstrekt. Bovendien, wanneer ingevolge nationale bepalingen, zoals in Frankrijk, wordt geëist dat de betrokkene niet in staat van faillissement is verklaard, moet ook de vreemdeling daarvan het bewijs leveren. Doch ook in deze gevallen moet hem dit gemakkelijk worden gemaakt.

#### 10. Behandeling van werknemers in loondienst

Artikel 7 beoogt de opheffing van sommige beperkingen van het vrij verrichten van diensten, waardoor de desbetreffende ondernemer wordt verhinderd een dienst door zijn personeel te doen verrichten. Dergelijke gevallen van tijdelijke uitoefening van de beroepswerkzaamheden kunnen zich voordoen in de groothandel, na de verkoop, voor diensten terzake van installatie en reparatie en diensten aan de cliëntèle; wanneer de taak van het personeel wordt bemoeilijkt, zou dit neerkomen op indirecte benadeling van de ondernemer. Het gaat hier niet om de verwezenlijking van het vrije verkeer van werknemers, maar wel om de liberalisatie van het verrichten van diensten door een niet in loondienst werkende ondernemer, welke liberalisatie ook dienstpersoneel, d.w.z. zijn uitvoerder, omvat en wel op dezelfde grond als andere maatregelen hem in staan stellen zijn werkgereedschap mede te nemen.

Het personeel is in de liberalisatie begrepen zonder kwalitatief onderscheid, want aan de in de artikelen 48 e.v. gestelde voorwaarden ("feitelijk aanbod tot tewerkstelling") is niet voldaan en de werknemers blijven economisch en juridisch aan hun land gebonden, zonder dat hun arbeidsvoorwaarden worden gewijzigd.

.../...

Dit geldt in ieder geval wanneer de bezigheid van de werknemer in loondienst in het land van degene voor wie de diensten worden verricht, beperkt blijft tot een betrekkelijk kort tijdperk: hetzij 3 maanden achtereen, hetzij kortere perioden welke in totaal niet meer dan 120 dagen per periode van 12 maanden belopen.

Het feit dat titel II van het algemene programma voor de opheffing van de beperkingen van het vrij verrichten van diensten slechts betrekking heeft op vertrouwenspersoneel en gespecialiseerd personeel is niet strijdig met een bepaling zoals die van artikel 7, aangezien deze titel II slechts de vraagstukken van binnenkomst en verblijf betreft.

De liberalisatie van het verrichten van diensten brengt mede dat de betrokken werknemer geen arbeidsvergunning nodig heeft en dat de andere beperkingen waardoor hij wordt verhinderd, het werk in dienst van zijn werkgever te verrichten, evenals voor de laatste, moeten worden opgeheven.

De liberalisatie ten aanzien van handelsreizigers geschiedt voorts krachtens een andere richtlijn, zonder dat rekening wordt gehouden met de werkzaamheid van de werkgever.

#### 11. Overgangsmaatregelen

Bij de opstelling van de richtlijn heeft de Commissie te zamen met de lid-staten nagegaan of maatregelen nodig zijn, en zo ja welke voor de erkenning van titels of voor de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden welke onder de groothandel ressorteren.

Aangezien een regeling voor de toegang tot het beroep, waarbij voorwaarden inzake de technische bekwaamheid worden gesteld, slechts in Nederland bestaat en dan nog alleen voor de groothandel in sommige landbouwprodukten, zou het voldoende zijn voor te stellen de toegang tot het beroep te vergemakkelijken voor de onderdanen van de andere lid-staten die hun werkzaamheden in dat land wensen te verrichten.

Een wet op de toegang tot het beroep is echter kort geleden afgekondigd in het Groot-Hertogdom Luxemburg (wet van 2 juni 1962). Hierbij worden de voorwaarden voor de toegang tot en de uitoefening van bepaalde beroepen geregeld, alsmede die voor de oprichting en het beheer van ondernemingen (Staatsblad van 19 juni 1962). De wet zal 6 maanden na de publicatie daarvan in werking treden. De overgangsmaatregelen zullen ook betrekking hebben op deze regeling van het beroep.